

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul V • Nr. 13 (131) • 14 iulie 2024

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să ne întoarcem din nou la Dumnezeu!

Arhimandritul Ilie Cleopa

” Să ne întoarcem din nou la Dumnezeu, la rugăciune, la lucrarea faptelor bune. Dumnezeu ne așteaptă. Să nu ne mai mândrim cu mintea noastră, să nu ne punem nădejdea în mâinile noastre, nici în viața aceasta trecătoare. Ci numai în Dumnezeu să credem, în El să nădăjduim, Lui numai să I ne închinăm, la Biserica lui Hristos să mergem cât mai des și prin pocăință și viață creștinească să lucrăm ogorul mântuirii noastre.

În toate cele bune să fim întâi. Și la lucrul mâinilor și la biserică și la milostenie și la post și la rugăciune. Cu mâinile să lucrăm, dar cu mintea să ne rugăm. Cu picioarele să călătorim pe calea vieții, dar cu limba să laudăm pe Dumnezeu și să dăm sfaturi duhovnicești. Să creștem copiii în frică de Dumnezeu, să trăim în pace cu iubitorii de pace, iar de cei răi, răzvrățitori, eretici și robiți de patimi să ne ferim, ca să nu cădem în cursele lor. Să nu ne biruim nici de mândria hainelor, nici de laudele sau ocară oamenilor, nici de beție sau cumplita desfrânare sau de mulțimea grijilor pământești care stăpânesc astăzi toată lumea.

De vom face așa, vom duce aici viață liniștită, vom avea timp mai mult de rugăciune, și vom fi fericiți și pe pământ și în cer.”

Deprinde-te a tăcea, chiar acolo unde nu-i rău să vorbești, ea să câștigi deprinderea. Numai să nu fie tăcerea ta pricină de vătămare duhovnicească ție ori celorlalți.

SFÂNTUL NICODIM AGHIORITUL

Cnămpeie din lumina sărbătorii

Oamenii cu credință au griji mici, însă cei fără credință au griji mari

Sfântul Nicolae Velimirovici

Griji, griji și numai griji. Priviți la oameni, și de-ndată vă va fi limpede de unde vin atâtea griji. Oamenii cu credință au griji mici, însă cei fără credință au griji mari; căci oamenii care simt prezența lui Dumnezeu în viața lor au nădejde în Dumnezeu, se roagă lui Dumnezeu și trec toate greutățile și grijile lor Celui Atotputenic. Aruncă spre Domnul grija ta, și el te va hrăni, (Psalm 54, 25) spune psalmistul.

Dar Domnul Mântuitorul nostru a vrut să-i slobozească pe cei ce urmează Lui mai ales de grijile de prisos. De aceea i-a și învățat: *Nu vă grijiți cu sufletul vostru ce veți mânca și ce veți bea, nici cu trupul vostru ce veți îmbrăca. (...) Priviți la pasările cerului, că nici samănă, nici seceră, nici adună în jîtnițe, și Tatăl vostru cel ceresc hrănește pre dânsele. (...) Socotiți crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici torc; (...) că știe Tatăl vostru cel ceresc că trebuință aveți de acestea toate; ci căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.* (Matei 6, 25-33)

Priviți, frații mei, și vedeți: singurii oameni care se bucură cu adevărat de viață sânt cei ce au primit această poruncă a lui Hristos și trăiesc potrivit ei. Însă acei oameni care se căznesc să facă toate lucrurile, să-și asigure toate mijloacele, să ajungă pe toate căile, să-și împlinească toate planurile lor și să-și împlinească toate dorințele fără ajutorul lui Dumnezeu sânt roși de griji. Zidesc, dar o mână nevăzută năruie. Adună, dar un vânt nevăzut risipește. Aleargă, dar un făcător de minuni le lungește tot mai mult drumul și înlăturănta și țelul lor.

Din această pricină se consumă cei fără credință; îmbătrânesc înainte de vreme, slăbesc, obosesc, își pierd nervii, își tocesc inima, își istovesc mintea, își slăbesc voia. Dacă-i întrebați de ce sunt așa, veți primi un răspuns cu totul contemporan: „De la griji, grijile m-au distrus!” Și cum altfel, când sârmanul om s-a împovărat pe sine cu grijile lui Dumnezeu? Dar grijile lui Dumnezeu nu pot fi luate fără puterea lui Dumnezeu, nici lucrările lui Dumnezeu nu pot fi făcute fără înțelepciunea lui Dumnezeu. Grijile uriașului nu sunt pentru pitic, nici cele ale lui Dumnezeu pentru om.

Sfânta Liturghie pe înțelesul nostru

Împărăția din firidă (5c)

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

PROSCOMIDIA (continuare din numărul anterior)

Ați urmărit, desigur, cum preotul istorisește simbolic, treaptă cu treaptă, ceea ce este esențial în istoria mântuirii noastre: patimile și moartea Domnului ca jertfă de Sine, așa cum au fost prefigurate de profetul Isaia și consemnate de Evanghelistul Ioan, singurul dintre apostoli care a fost martor ocular al înfricoșătoarelor evenimente.

Aici mă opresc puțin asupra **potirului**, amintindu-vă epilogul morții lui Iisus. Fiind vineri seara și, deci, începutul zilei obligatorii de odihnă a iudeilor, aceștia i-au cerut lui Pilat să grăbească moartea osândiților prin a le zdrobi fluierile picioarelor, ceea ce s'a și făcut asupra celor doi tâlhari. Ajungând la Iisus, ostașii au constatat că El murise, dar iudeii, ca să fie siguri că nu e vorba de o moarte aparentă și, deci, urmată de o pretinsă înviere, au cerut proba sângelui. Desigur, încă de pe atunci se știa că odată cu moartea începe procesul de separare a serului de plasma sangvină. Așa se face ca din coasta lui Iisus, împunsă cu sulița, cele două componente au țâșnit ca **sânge și apă**.

Acum, în istorisirea simbolică, preotul nu le separa, ci, dimpotrivă, amestecă în potir vinul și apa și le binecuvântează ca fiind una. Semnificația acestui moment este aceea că, în perspectiva liturgică a prefacerii vinului, Sângele Mântuitor al lui Hristos nu este cel de după moarte, descompus, ci acela care s-a vărsat pe cruce, viu și dătător de viață. Imaginați-vă suprafața rotundă a discului ca fiind, în mic, imaginea Universului. În centru Se află **Iisus Hristos**, Cel pentru Care sunt toate și prin Care sunt toate, anume pregătit pentru suferință și moarte, deoarece El este jertfă de ispășire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi, așa cum mărturisește Sfântul Evanghelist Ioan. [...]

De-a dreapta lui Iisus Hristos, preotul o așază pe **Maică Domnului**, simbolizată printr'o piramida de pâine scoasă dintr'o a două prescură. Așezarea ei este precedată de o rugăciune: *Întru Cinstea și pomenirea prea binecuvântatei, măritei noastre Stăpâne, de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Maria, cu ale cărei rugăciuni primește, Doamne, jertfa aceasta în supracerescul Tău jertfelnic, și însoțită de citarea unui verset din Psalmul 44: „Stăzut-a împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită și prea înfrumusețată”. [...]*

De partea cealaltă a lui Iisus, simetric cu Maica Domnului, se rânduieste un pătrat alcătuit din **trei rânduri a câte trei triunghiuri** desprinse dintr-o a treia prescură, simbolizând nouă ipostaze ale sfințeniei: **sfinții îngeri**; sfinții profeți ai Vechiului Testament, în frunte cu Ioan Botezătorul; sfinții apostoli; sfinții ierarhi și dascăli ai Bisericii; sfinții mucenici; sfinții cuvioși; sfinții doctori fără-de-arginți; sfinții Ioachim și Ana, precum și sfântul (sau sfinții) prăznuiți în ziua respectivă; sfântul a cărui Liturghie se săvârșește atunci (Ioan Gură de Aur sau, respectiv, Vasile cel Mare). Toate acestea ocupa jumătatea superioară a tipsiei.

În jumătatea inferioară, sub agneț, dintr-o a patra prescură se desprind **trei piramide**, mai mici decât aceea a Maicii Domnului, aliniată orizontal: una pentru **arhierul episcop** al locului, ca și pentru **preoții și diaconii împreună-slujitori** (dacă sunt), o alta pentru **popor și cărmuitorii lui**, și o alta pentru **ctitorii locașului** respectiv. E vrednic de amintit faptul că ei, ctitorii vii ai acelei biserici, de obicei mireni, sunt pomeniți în aceeași linie cu slujitorii ei.

Cel de al doilea rând (și ultimul) e păstrat pentru **pomenirea viilor și a morților**, cu numele pe care preotul le are în

memorie sau care sunt scrise pe pomelnicele ce i se aduc la altar. În timp ce pomeneste, el răsucesce vârful copiei în prescura și desprinde particele mici, ca niște fărâmituri, miridele, care se alcătuesc în două movilițe, una în dreapta, pentru vii, și una în stânga, pentru cei adormiți; pentru cei vii le desprinde tot din prescura a patra; pentru morți, dintr'o a cincea. Evident, movilitele pot deveni mai mari sau mai mici, după numărul numelor pomenite. La sfârșit, revenind la cea de a patra prescura (cea pentru vii), scoate o pătărică și pentru sine, rostind această rugăciune: Pomeneste, Doamne, după mulțimea îndurărilor Tale, și a mea nevrednicie; iartă-mi toată greșala cea de voie și cea fără de voie, iar din pricina păcatelor mele să nu oprești harul Preasfântului Tău Duh de la darurile ce sunt puse înainte.

Proscomidia se încheie cu **acoperirea Cinstitelor Daruri**, precedată de tămâiere. Preotul binecuvintează cădelnița fumegândă, rostind o rugăciune: Tămâie îți aducem Ție, Hristoase Dumnezeule, întru miros de bună mireasmă duhovnicească; iar Tu, primind-o întru jertfelnicul Tău cel mai presus de ceruri, trimite-ne nouă Harul Preasfântului Tău Duh.

Tămâia este o jertfă în sine, de cele mai multe ori adusă de credincioșii mireni, dar și simbolul rugăciunii ce se înalță către Dumnezeu, curată, diafană, înduhovnicită, așa cum o vedea și Psalmistul: *Să se îndrepte rugăciunea mea că tămâia înaintea Ta; Ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară*. Fiecare obiect al acoperirii trece prin văzduhul fin al tămâierii. Preotul ia steluța și o așază, protectoare, deasupra discului, rostind: *Și venind steaua, a stat deasupra, unde era Pruncul*. Evident, e o referință directă la episodul nașterii Domnului, în spațiul căruia se săvârșește Proscomidia. [...]

Punând **primul acoperământ** deasupra întregului disc, preotul rostește cuvintele profetice ale Psalmistului: *Domnul S-a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat, îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins, pentru că a întărit lumea, care nu se va clinti. ...* (Psalmul 92)

Cel de **al doilea acoperământ** este așezat deasupra potirului, gest însoțit de o adaptare hristică a unui verset din profetul Avacum: *Frumusețea Ta, Hristoase, acoperit-a cerurile, și de lauda Ta este plin pământul?* (Avacum 3,3) Și, în timp ce așterne cel de **al treilea acoperământ** deasupra celor două sfinte vase, adică discul și potirul, preotul rostește o rugăciune alcătuită, prin parafrază, dintr-un text al profetului David: *Acoperă-ne pe noi cu acoperământul aripilor Tale; îndepărtează de la noi pe tot vrăjmașul și războinicul; fă-ne, Doamne, să trăim în pace; miluiește-ne pe noi și lumea Ta și mântuiește sufletele noastre, ca un bun și iubitor de oameni*.

În final, după ce a tămâiat Darurile astfel acoperite, preotul I se roagă lui Dumnezeu pentru producerea Cinstitelor Daruri.

Iată, v-am înfățișat partea ascunsă a Liturghiei, aceea care niciodată nu este văzută sau auzită, cea care se desfășoară în șoaptă și mister. Ea este oficiată, întotdeauna, de un singur preot. Chiar când la aceeași Liturghie se afla mai mulți slujitori, fiecare (inclusiv episcopul, dacă este) își ia rând și își pomeneste viii și morții. Dacă în această expunere am abuzat de elementul descriptiv, am făcut-o din dorința ca, în final, să subliniez două lucruri. Mai întâi, cred că această jumătate de oră este cea mai nobilă și mai frumoasă parte din întreaga slujire preotească. Aici, în tindă, preotul este desprins de lumea exterioară și se afla doar cu sine însuși, singur în fața lui Dumnezeu și a propriei sale conștiințe, nici un ochi omenesc nu pătrunde să-i măsoare aparențele, să-l controleze sau să-l judece. [...] În al doilea rând, am dorit să vă pun în fața ochilor minții o priveliște extraordinară, emoționantă, copleșitoare prin simplitatea și profunzimea ei. În fața tipsiei de metal pe care a proscomidit, preotul contemplantă nici mai mult și nici mai puțin decât imaginea Împărăției Cerurilor, avându-L în centru pe Iisus Hristos. Nimic nu lipsește: Deasupra, Biserica triumfătoare, prin Maica Domnului, îngeri și sfinți; dedesubt, Biserica luptătoare, prin viii care. Se roagă și morții care așteaptă. (Va urma)